

**Handläggare**  
Anita Fagervall  
Telefon: 08-508 334 94**Till**  
Utbildningsnämnden  
2021-01-21**Sametingets förslag till handlingsprogram för bevarande  
av de samiska språken**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2020/1707

**Förvaltningens förslag till beslut**

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lee Orberson  
GrundskoledirektörLena Holmdahl  
Utbildningsdirektör**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har remitterat sametingets förslag till ”handlingsprogram för bevarande av de samiska språken” till utbildningsnämnden för yttrande. I förslaget beskrivs de steg som behöver tas för att bevara, revitalisera och utveckla de samiska språken.

Utbildningsförvaltningen stöder i huvudsak de förslag som presenteras i sametingets handlingsprogram för det fortsatta arbetet med att revitalisera de samiska språken. Förvaltningen anser dock att den föreslagna åtgärden som rör förskolans skyldighet att erbjuda plats på förskola som bedrivs på samiska inom fyra månader kräver en djupare konsekvensanalys då det råder brist på minoritetsspråkstalande pedagoger.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

**Bakgrund/Ärendet**

Regeringen gav den 20 november 2019 sametinget i uppdrag att utarbeta ett samlat handlingsprogram för bevarande av de samiska språken (nordsamiska, sydsamiska, lulesamiska, umesamiska och

pitesamiska). Motsvarande uppdrag för finska, jiddisch, meänkieli och romska språken har getts till Institutet för språk och folkminnen.

Sametingets förslag till program syftar till att främja möjligheten för de samiska språken att revitaliseras och fortleva som levande språk i Sverige. Flera av förslagen är adresserade till förskolan och skolan. Det rör bland annat åtgärder runt fjärrundervisning, rätt till modersmålsundervisning i förskolan, bedömningsstöd i ämnet samiska samt införande av ämnet samiska på gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Andra rör information om studier i samiska, tillgången till lärare i samiska, fortbildningsinsatser och ökad tillgång till läromedel och införande av språk som diskrimineringsgrund i diskrimineringslagen.

I den första delen av handlingsprogrammet återfinns förslag på åtgärder som skapar den grund som de samiska språken behöver för revitalisering och fortlevnad. Här finns förslag på en nationell nivå som beskriver hur rättigheter ska skyddas, kartläggas och utvecklas.

Den andra delen av handlingsprogrammet beskriver vilka språkliga resurser och vilken språklig infrastruktur som krävs för att utvecklingen ska gå i önskad riktning. Här finns bland annat förslag på åtgärder som rör språkteknologisk utveckling och digitalisering.

Handlingsprogrammets tredje del lyfter åtgärder som skapar en fungerande utbildningskedja: utveckling av sameskolan och samiska förskolor, metodstöd och framtagande av allmänna råd och en läroplan för samisk förskola. Sametinget föreslår även att kommuner som ingår i samiska förvaltningsområden ska bli skyldiga att erbjuda plats på förskola som bedrivs på samiska inom fyra månader. Vidare föreslås att en särskild utredare tillsätts med uppdrag att utarbeta förslag på hur förskola helt eller till väsentlig del ska kunna bedrivas för samiska barn.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med förskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 12 januari 2021.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till sametingets program, men ser stora utmaningar med de delar som rör rätten till förskola inom fyra månader. Stockholms stad är sedan 2020 ett samiskt förvaltningsområde. Ett lagkrav på rätt till förskola inom

loppet av fyra månader skulle innebära stora utmaningar för staden. Bristen på minoritetsspråktalande pedagoger är stor och kan inte enkelt lösas lokalt i kommunen. Förvaltningen anser därför att detta bör utredas ytterligare innan beslut tas. Skolverket bör även ges i uppdrag att identifiera hinder och framgångsfaktorer i syfte att stödja huvudmän och förvaltningsområden.

#### **Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys**

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs i den fortsatta hanteringen av ärendet.

#### **Förslag till beslut**

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

#### **Bilaga**

Sametingets förslag till handlingsprogram för bevarande av de samiska språken, KU 2019/01888